

Před 55 lety začala výroba modelu Škoda 1203, doprovázela občany Československa celý život

- › V listopadu 1968 se lehký užitkový automobil Škoda 1203 dostal do výroby a k prvním zákazníkům
- › Škoda 1203 se v Československu stala nedílnou součástí životů všech občanů, proslavily ji i filmové role
- › „Dvanáctsettrojka“ se úspěšně exportovala, jezdila třeba v Egyptě či Turecku

Mladá Boleslav, 20. listopadu 2023 – I když vývoj vozu Škoda 1203 trval dlouhých dvanáct let, výsledkem byl na svou dobu moderní a robustní lehký užitkový automobil s trambusovou karoserií. Výsledné provedení vozu Škoda 1203 se poprvé představilo 14. září 1968, sériová výroba v závodě ve Vrchlabí byla spuštěna 20. listopadu téhož roku. Následně se tento typ vyráběl přes 30 let a vznikl bezpočet verzí a provedení.

Před 55 lety byla zahájena sériová výroba vozu Škoda 1203, čímž byl završen více než desetiletý proces jeho vývoje a nabídka mladoboleslavské automobilky se díky tomu rozšířila o lehký užitkový automobil trambusového typu, který v tehdejší Československu zoufale chyběl. „Škoda 1203 je na první pohled klasickým užitkovým vozem, který se dočkal mnoha úprav a variant a díky své všestrannosti a dlouhověkosti byl zároveň součástí života snad každého občana Československa,“ říká Andrea Frydlová, vedoucí Škoda Muzea.

Kolébku modelu Škoda 1203 byl závod ve Vrchlabí

Vývoj i výroba Škody 1203 jsou spjaty se škodováckým závodem ve Vrchlabí. Právě zde se v 50. letech vyráběly užitkové verze modelu Škoda 1201 a 1202. Státní plánovací komise proto zadala tamnímu oddělení vývoje úkol navrhnout zcela nový „moderní velkoprostorový užitkový automobil“. Bylo zřejmé, že doba dosavadních užitkových modifikací osobních vozů a podvozková koncepce s centrálním rámem se blíží ke konci. Už v roce 1956 tak započal vývoj užitkového automobilu trambusového typu s jednoprostorovou samonosnou karoserií a první tři prototypy s označením 979 a různými karoseriemi se představily počátkem následujícího roku. Vývoj vozu Škoda 1203 se ale vinou zkomatělého centrálně řízeného hospodářství nakonec protáhl až na dvanáct let a ani náběh výroby nebyl kvůli souběhu s produkcí končící řady Škoda 1202, nedostatku materiálů i odlišné technologii výroby snadný. Nakonec byl termín zahájení sériové výroby posunutý až na 4. čtvrtletí roku 1968.

Prostorný a lehký automobil

Díky tomu, že se Škoda 1203 obešla bez rámového podvozku, vznikl v konečném důsledku překvapivě prostorný a bohatě prosklený automobil, k jehož přednostem patřila i nízká pohotovostní hmotnost pouhých 1170 kg a nezávislé zavěšení kol, které zvyšovalo komfort

jízdy po rozbitých silnicích. V bezkapotové karoserii byl uložen čtyřválec OHV o objemu 1221 cm³ s výkonem 35 kW (47 k), který pocházel z typu Škoda 1202. Jak se však záhy ukázalo, měla tato pohonná jednotka s naloženým vozem, který nabízel užitečné zatížení 750 kg a prostor pro náklad o objemu až 5,3 m³, dost těžkou práci. K prvním zákazníkům se „dvanáctsettrojka“ v dodávkovém provedení s označením Van a vnějšími rozměry 4 520 x 1 800 x 1 900 mm dostala koncem roku 1968. Nákladový prostor byl přístupný z boku i přes zádňi výklopné dveře. Tato verze dosahovala nejvyšší rychlosti 90 km/h a při konstantní rychlosti 60 km/h vykazovala spotřebu 11 l/100 km.

Spousta variant a průběžné modernizace

Brzy po dodávkové verzi následoval osmimístný mikrobus v provedení Standard a De Luxe, montážní provedení Com, valník, sanita či pohřební vůz. Několik desítek vozů bylo upraveno pro potřeby veterinářů, objevila se i verze pro hasiče a dokonce i několik prototypů chladírenského či campingového provedení. V roce 1981 byla na základě vládního rozhodnutí ukončena výroba vozu ve Vrchlabí a kompletně převedena do Trnavských automobilových závodů (TAZ) na Slovensku, kde souběžně probíhala od roku 1973. Tento přesun zejména zpočátku vedl ke snížení kvality a spolehlivosti. Spolu s různými přestavbami byla Škoda 1203 také průběžně modernizována. Přes různé snahy o větší modernizaci však nikdy nešlo o zcela zásadní změny, které by původně moderní vůz dokázaly technicky udržet na výši v průběhu celého životního cyklu. Ta nejvýraznější proběhla v roce 1988 v podobě implementace většího motoru 1433 cm³ s výkonem 42 kW (57 k), vůz získal novou manuální pětistupňovou převodovku, dvouokruhové brzdy a karoserie se dočkala retuší. V roce 1996 byl dokonce pro tuto modelovou řadu použit čtyřválcový vznětový motor 1,9 litru od značky Volkswagen. V období 1968 až 1981 sjelo z výrobních pásů ve Vrchlabí celkem 69 727 vozů Škoda 1203. V Trnavě, kde se Škoda 1203 montovala od dubna 1973 do srpna 1999, vzniklo zhruba 89 tisíc kusů různých provedení.

Nový vůz pro stát, pro soukromníky pouze ojetina

Nový vůz Škoda 1203 si v Československu s jeho centrálně plánovaným hospodářstvím mohly objednat a provozovat pouze státní podniky a organizace, popřípadě družstva. Ani jejich cesta k potřebnému vozu však nebyla snadná a samozřejmá. Jejich žádost ke Státní plánovací komisi totiž nejprve posoudili úředníci a v případě vydání kladného stanoviska byl následně vystaven „bilanční poukaz“. Až pak mohla daná organizace vůz objednat, uhradit kupní cenu a poté si vyrobený automobil převzít. Soukromé osoby neměly vůbec možnost se k novému vozu Škoda 1203 dostat. Jedinou jejich šancí bylo pořízení ojetého a ze státních služeb vyřazeného automobilu. Na vybraných zahraničních trzích však byla Škoda 1203 volně k dispozici, takže jste ji mohli potkat na silnicích třeba ve Francii, Belgii, Egyptě či Turecku.

Hvězda stříbrného plátna

Tím, jak Škoda 1203 dlouhodobě sloužila ve státních službách, se s ní každodenně setkávali víceméně všichni občané Československa. Není tedy divu, že se zejména v 70. a 80. letech minulého století objevovala také na obrazovkách televizorů a plátnech kin. Jednou

z nejnámějších rolí byla scéna zásahu zdravotníků u zříceného letadla v poslední epizodě seriálu Sanitka (1984). Vůz se ale objevil i v prvních dílech série o básnících od režiséra Dušana Kleina a k jeho filmové nesmrtelnosti přispěla i dvojice sanitáků Arnošta a Arnošta, kterou vysílal ve filmu Jáchyme, hoď ho do stroje (1974) pro pacienty docent psychiatrie Chocholeušek.

Kontakt

Vítězslav Kodym

Vedoucí Komunikace produktu

T +420 326 811 784

vitezslav.kodym@skoda-auto.cz

Jan Hrbek

Komunikace Classic

T +420 730 867 534

jan.hrbek@skoda-auto.cz

Video a obrázky k tématu

Před 55 lety začala výroba modelu Škoda 1203, doprovázela občany Československa prakticky po celý život

Výsledek dvanáctiletého vývoje, Škoda 1203 byla na svou dobu moderní a robustní lehký užitkový automobil s trambusovou karosérií. Seriová výroba v závodě ve Vrchlabí byla spuštěna 20. listopadu 1968.

Zdroj: Škoda Auto

Před 55 lety začala výroba modelu Škoda 1203, doprovázela občany Československa prakticky po celý život

Po dodávkové verzi následoval osmimístný mikrobús, montážní provedení Com, valník, sanita či pohřební vůz. Několik desítek vozů bylo upraveno pro potřeby veterinářů, objevila se i verze pro hasiče a dokonce i několik prototypů chladírenského či campingového provedení.

Zdroj: Škoda Auto

Škoda Auto

- › se v novém desetiletí úspěšně řídí strategií „Next Level – Škoda Strategy 2030“;
- › usiluje o to, aby se do roku 2030 pomocí atraktivních nabídek ve vstupních segmentech a dalších modelů s elektrickým pohonem zařadila mezi pět nejprodávanějších značek v Evropě;
- › efektivně využívá potenciál na důležitých růstových trzích jako je Indie, severní Afrika, Vietnam a region ASEAN
- › v současnosti nabízí zákazníkům 11 modelových řad osobních automobilů: Fabia, Scala, Octavia, Superb, Kamiq, Karoq, Kodiaq, Enyaq, Enyaq Coupé, Slavia a Kushaq;
- › v roce 2022 dodala zákazníkům celosvětově více než 731 000 vozů;
- › je už 30 let součástí koncernu Volkswagen, jednoho z globálně nejúspěšnějších automobilových výrobců;
- › jako značka koncernu Volkswagen samostatně vyvíjí a vyrábí pro další značky koncernu komponenty jako bateriové systémy pro platformu MEB, motory a převodovky
- › provozuje tři výrobní závody v České republice; má výrobní kapacity v Číně, na Slovensku a v Indii, většinou prostřednictvím koncernových partnerství, dále také na Ukrajině ve spolupráci s lokálním partnerem;
- › zaměstnává celosvětově více než 40 000 pracovníků a je aktivní na téměř 100 trzích.